

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه پروتکل اصلاحی موافقتنامه کشتیرانی تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری کوبا»

مقدمه

تجارب موجود نشان می‌دهد که ترابری دریایی از منظر اقتصادی و سهولت جابجایی کالا نسبت به سایر روش‌های ترابری از برتری بالایی برخوردار است. وجود چنین مزیتی در ترابری تجاری دریایی طلب می‌کند تا نسبت به گسترش این شیوه ترابری و همکاری در کشتیرانی تجاری با کشورهای مختلف اقدام لازم به عمل آید.

بررسی لایحه پیشنهادی

در ارتباط با لایحه پروتکل اصلاحی مذکور قابل ذکر است که:

۱. موافقتنامه کشتیرانی تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری کوبا در تاریخ ۱۳۸۲/۷/۱۶ به امضای دولت‌های متعاقد رسیده است.
 ۲. با توجه به گذشت نزدیک به یک دهه از اجرای موافقتنامه مذکور، تجدیدنظر و اصلاح بند «۴» ماده (۹) آن در سفر مورخ ۱۳۹۰/۶/۱۷ وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت جمهوری اسلامی ایران به کوبا مورد موافقت قرار گرفته و پروتکل اصلاحی آن نیز تنظیم شده است.
 ۳. پروتکل تنظیمی (اصلاحی) در رابطه با امکان پذیرش مجدد خدمه کشتی در صورت مواجهه خدمه مذکور با مشکلاتی از قبیل بیماری و موارد اضطراری خارج از کنترل و نبود امکان بازگشت در تاریخ مقرر از قلمرو هر یک از طرفین متعاقد، مورد موافقت قرار گرفته است.
- در همین رابطه لازم به یادآوری است که در این پروتکل اصلاحی «بیماری، تصادف و سایر موارد اضطراری خارج از کنترل فرد» به‌عنوان وضعیت‌های خاصی که مجوزی برای عدول از مقررات معمول هستند، آورده شده است. از آنجا که پروتکل اصلاحی پیشنهادی در صورت طی تشریفات قانونی حسب ماده (۹) قانون مدنی «در حکم قانون» است بنابراین وضعیت سه‌گانه مذکور طبق قانون لازم‌الاجرا و جزئی از قوانین داخلی تلقی خواهد شد و با اطلاق عبارت «قوانین جاری در قلمروی هر طرف» مغایرت پیدا می‌کند.

پیشنهاد

با توجه به اینکه پروتکل اصلاحی مذکور در جهت رفع موانع فعالیت کشتیرانی، گسترش حمل‌ونقل دریایی و افزایش میزان فعالیت کشتیرانی تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری کوبا تنظیم شده است.

پیشنهاد می‌شود این پروتکل به شرح زیر اصلاح گردد:

طرف‌های متعاقد تعهد می‌کنند بدون هرگونه تشریفات، خدمه کشتی را که با همراه داشتن مدرک شناسایی صادره طبق بند «۲» این ماده وارد قلمروی طرف متعاقد دیگر شده‌اند، ولی به‌دلایلی مانند تصادف یا سایر موارد اضطراری خارج از کنترل خود نمی‌توانند مطابق مقررات ملی وفق ماده (۱۰) موافقتنامه کشتیرانی تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری کوبا در تاریخ مقرر به قلمروی طرف متعاقد متبوع خود بازگردند مجدداً بپذیرد.